

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

TRẦN THỊ NHƯ QUỲNH

**ĐÁNH GIÁ HIỆU QUẢ KINH TẾ SẢN XUẤT CHÈ TRÊN
ĐỊA BÀN HUYỆN ĐẠI TỪ, TỈNH THÁI NGUYÊN
GIAI ĐOẠN 2017-2019**

**LUẬN VĂN THẠC SĨ
KINH TẾ NÔNG NGHIỆP**

THÁI NGUYÊN 2020

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

TRẦN THỊ NHƯ QUỲNH

**ĐÁNH GIÁ HIỆU QUẢ KINH TẾ SẢN XUẤT CHÈ TRÊN
ĐỊA BÀN HUYỆN ĐẠI TỪ, TỈNH THÁI NGUYÊN
GIAI ĐOẠN 2017-2019**

Ngành: Kinh tế nông nghiệp

Mã số: 8 62 01 15

**LUẬN VĂN THẠC SĨ
KINH TẾ NÔNG NGHIỆP**

Người hướng dẫn khoa học: TS. Lê Quang Dực

THÁI NGUYÊN 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan luận văn là công trình nghiên cứu của riêng tôi, các số liệu, kết quả nêu trong luận văn là trung thực và chưa từng được công bố để bảo vệ của bất kỳ một học viên nào. Tôi cam đoan rằng các thông tin trích dẫn trong luận văn đều đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, tháng 10 năm 2020

Tác giả luận văn

LỜI CẢM ƠN

Trong suốt thời gian học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn, tôi luôn nhận được sự hướng dẫn, chỉ bảo tận tình của các thầy giáo, cô giáo, sự giúp đỡ, động viên của bạn bè, đồng nghiệp và gia đình.

Tôi xin được bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến Người hướng dẫn khoa học - Tiến sĩ Lê Quang Dực, thầy đã tận tình hướng dẫn, dành nhiều công sức, thời gian và tạo điều kiện cho tôi trong suốt quá trình học tập và thực hiện đề tài.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn chân thành tới Ban Giám hiệu, Phòng Đào tạo, Ban chủ nhiệm Khoa Kinh tế và Phát triển nông thôn cùng các thầy giáo, cô giáo Trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên đã tận tình giúp đỡ tôi trong quá trình học tập, thực hiện đề tài và hoàn thành luận văn.

Tôi xin chân thành cảm ơn tập thể lãnh đạo, cán bộ, công chức, viên chức UBND huyện Đại Từ, tỉnh Thái Nguyên đã giúp đỡ và tạo điều kiện cho tôi trong suốt quá trình thực hiện đề tài. Xin gửi lời cảm ơn chân thành đến Đảng ủy, HĐND, UBND và bà con nông dân trên địa bàn huyện đã giúp tôi trong quá trình thu thập số liệu, nghiên cứu, thực hiện luận văn tốt nghiệp./.

Thái Nguyên, tháng 10 năm 2020

Tác giả luận văn

MỤC LỤC

LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG	vii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài.....	1
2. Mục tiêu nghiên cứu	2
2.1. Mục tiêu chung	2
2.2. Mục tiêu cụ thể	2
3. Đối tượng.....	3
4. Phạm vi nghiên cứu	3
5. Ý nghĩa khoa học và những đóng góp mới của đề tài	3
Chương 1_CƠ SỞ KHOA HỌC CỦA ĐỀ TÀI	4
1.1. Cơ sở lý luận	4
1.1.1.Vị trí, vai trò của cây chè trong sự phát triển kinh tế	4
1.1.2. Hiệu quả kinh tế.....	8
1.2. Phân loại hiệu quả kinh tế trong sản xuất chè	12
1.3. Điều kiện đạt được hiệu quả kinh tế	14
1.4. Khái niệm về yếu tố đầu vào, đầu ra	14
1.5. Kinh tế hộ nông dân sản xuất chè.....	15
1.5.1. Khái niệm về hộ và kinh tế hộ.....	15
1.5.2. Đặc trưng cơ bản của kinh tế hộ sản xuất.....	17
1.6. Đặc điểm kinh tế kỹ thuật của sản xuất chè	18
1.2. Cơ sở thực tiễn của đề tài.....	20
1.2.1. Tình hình sản xuất và tiêu thụ chè trên thế giới trong những năm gần đây	20

2.2.2. Tình hình sản xuất và xuất khẩu chè của Việt Nam trong những năm gần đây	21
2.2.3. Những lợi thế và khó khăn trong sản xuất chè của Việt Nam.....	22
2.3. Tình hình sản xuất, chế biến và tiêu thụ chè tại tỉnh Thái Nguyên	24
2.3.1. Tình hình sản xuất, tiêu thụ chè tại tỉnh Thái Nguyên	24
2.3.2. Chế biến, tiêu thụ chè tại huyện Đại từ, tỉnh Thái Nguyên.....	26
2.4. Bài học kinh nghiệm cho huyện Đại Từ.....	27
Chương 2_ ĐẶC ĐIỂM ĐỊA BÀN VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	28
2.1. Đặc điểm địa bàn nghiên cứu	28
2.1.1. Điều kiện tự nhiên và vị trí địa lý	28
2.1.2. Điều kiện kinh tế xã hội, dân số và lao động.....	31
2.1.3. Đánh giá những thuận lợi và khó khăn trong phát triển sản xuất nông nghiệp ở huyện Đại Từ, tỉnh Thái Nguyên	34
2.2. Nội dung nghiên cứu.....	37
2.3. Phương pháp nghiên cứu	37
2.3.1.Cơ sở phương pháp luận	37
2.3.2. Phương pháp thu thập thông tin.....	37
2.3.3. Phương pháp tổng hợp, xử lý số liệu	38
2.3.4. Phương pháp phân tích thông tin.....	39
2.3. Hệ thống các chỉ tiêu phân tích.....	39
2.3.1. Các chỉ tiêu phản ánh tình hình sản xuất của hộ	39
2.3.2. Các chỉ tiêu đánh giá hiệu quả kinh tế sản xuất chè	40
Chương 3_ KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU	42
3.1. Thực trạng sản xuất chè trên địa bàn huyện Đại Từ, giai đoạn 2017 – 2019	42
3.2. Tình hình chung và hiệu quả kinh tế của nhóm hộ nghiên cứu.....	45
3.3. Một số giải pháp phát triển sản xuất, nâng cao giá trị kinh tế cây chè cho huyện Đại Từ	53

3.3.1. Giải pháp chung cho toàn huyện	53
3.3.2. Giải pháp với nhóm hộ điều tra	56
KẾT LUẬN VÀ ĐỀ NGHỊ	60
1. Kết luận.....	60
2. Đề nghị.....	60
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	62

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1. Tình hình sử dụng đất đai của huyện Đại từ	30
qua 3 năm 2017 – 2019.....	30
Bảng 2.2. Tình hình nhân khẩu, lao động huyện Đại Từ 3 năm 2017 - 2019 .	31
Bảng 2.3. Một số chỉ tiêu kinh tế xã hội của huyện Đại Từ 3 năm 2017 – 2019	33
Bảng 3.1: Diện tích chè của huyện 3 năm 2017 - 2019.....	43
Bảng 3.2: Diện tích, năng suất, sản lượng chè kinh doanh huyện Đại Từ 03 năm 2017 - 2019	44
Bảng 3.3: Tình hình nhân lực của hộ.....	45
Bảng 3.4: Phương tiện sản xuất chè của hộ.....	46
Bảng 3.4: Đất sản xuất của hộ	47
Bảng 3.5: Một số chỉ tiêu sản xuất chè của hộ	48
Bảng 3.6: Chi phí sản xuất chè của hộ.....	50
Bảng 3.7: Kết quả sản xuất chè của hộ.....	52

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Đại Từ là huyện miền núi, nằm ở phía Tây Bắc tỉnh Thái Nguyên, cách thành phố Thái Nguyên 25km. Toàn huyện có tổng diện tích tự nhiên 57.335 ha. Huyện có 30 xã, thị trấn với dân số 172.289 người, gồm 8 dân tộc anh em cùng sinh sống. Trong sản xuất nông nghiệp (SXNN), Đại Từ là huyện có diện tích chè lớn nhất tỉnh Thái Nguyên, là vùng sản xuất chè có truyền thống lâu đời, có tiềm năng năng suất, nguyên liệu chè có chất lượng cao, là huyện sản xuất chè có 3 chỉ tiêu về số lượng lớn nhất so với quy mô sản xuất cấp huyện, đó là: năm 2019 diện tích trồng chè là 6.342 ha chiếm 30,5% diện tích chè tỉnh Thái Nguyên, năng suất chè khá cao đạt 105 tạ/ha, sản lượng chè búp tươi đạt 69.588 tấn, cao nhất tỉnh Thái Nguyên. Ngành chè Đại Từ giữ vai trò mũi nhọn trong SXNN (chỉ đứng sau cây lúa) và là cây trồng số 1 trên vùng đồi. Diện tích đất trồng chè của huyện chiếm 11 % tổng diện tích đất tự nhiên, chiếm 33,9% diện tích đất nông nghiệp. Chất lượng chè Đại Từ được đánh giá rất ngon, có nhiều vùng chè đặc sản nổi tiếng cả nước như: Chè La Bằng, chè Khuân Gà – thị trấn Hùng Sơn, chè Làng Thượng - Phú Thịnh, Chè Quân Chu...

Trong những năm qua, cây chè được huyện coi là cây trồng chủ lực, mũi nhọn trong phát triển nông nghiệp, là cây giúp cho các hộ nông dân thoát nghèo và tiến tới làm giàu. Tuy nhiên việc đầu tư, phát triển cho cây chè chưa nhiều, chưa khai thác hết tiềm năng, thế mạnh trong phát triển cây chè của huyện. Tổ chức sản xuất chè vẫn chủ yếu các hộ nhỏ lẻ, thiếu hệ thống dịch vụ kỹ thuật, thương mại; chưa tạo ra và gắn kết các chuỗi giá trị trong sản xuất và tiêu thụ chè, hiệu quả sản xuất chưa tương xứng tiềm năng. Chưa gắn việc hình thành và gắn kết ngành sản xuất chè - ngành sản xuất mũi nhọn với các ngành khác như với công thương (sản xuất thiết bị chế biến, xuất khẩu sản phẩm), ngành dịch vụ kỹ thuật (cung ứng các loại vật tư, thiết bị kỹ thuật, dịch vụ tư vấn kỹ